

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU.—S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI.
— ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

STEV. (No.) 218.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 8. NOVEMBRA — SATURDAY, NOVEMBER 8, 1930.

LETNIK XXXIX.

Nad 80 mrtvih pri rudniški nesreči - Anglež o prohibiciji

EKSPLOZIJA V RUDNIKU POBRALA VELIK DEL MOŠKEGA PREBIVALSTVA V MALEM RUDNIŠKEM MESTU. — 20 OSEB REŠILI ŽIVIH. — DOMNEVAJO, DA JE KATASTROFO POVZROČILA EKSPLOZIJA PLINA.

Millfield, Ohio. — Pravi mrtvašnici sliči danes to malo rudarsko mesto. Precejšnji odstotek prebivalstva je namreč prišlo ob življenje ob strašni nesreči, ki se je pripetila v nedo popoldne v premogovniku družbe Sunday Creek Coal Co. Nad 300 otrokom je ta katastrofa pobrala očete.

Kako se je pripetila nesreča, še ni pojasnjeno. Trdi pa se, da je eksploziji, kateri ste si sledili dve druga na drugo, povzročil plin, kateri je začel dne čimdalje bolj polnil rove. Drugi pa zopet trdijo, da je bil vzrok ta, ker so se podrli stari zidovi in oboki.

Takoj po eksploziji je meščanstvo zasluhtelo nesrečo in skoraj polnoštevilno prihitelo na kraj razdejanja, kjer je grozna resnica potrdila njih strah. Nepopisni prizori so se odigravali pred vhom v rudnik in priti je moralo vojaštvo, da je napravilo prostor reševalnim skupinam, da se lahko neovirano opravljale svoj posel.

Do zdaj so spravili na dan 79 mrtvih trupel. Boje se pa, da se bo število še pomnožilo, ker reševalna akcija še ni mogla prodati v vse prostore, ki jih je nesreča zaslegla. Živih je bilo mogoče rešiti dvajset, a tudi od teh je več takih, ki jih je plin tako zdelal, da bodo težko ostali pri življenju. Med mrtvimi je tudi celotna inšpekcijska skupina rudniških uradnikov, ki se je podala v globočino nekoliko minut predno je nastala eksplozija.

Reševalno delo je skrajno oteženo, ker so rovi še polni plinov, in se morajo delavci pogosto izmenjavati, da ne podležejo njih vplivu.

Podobne nesreče ni bilo v Zed. državah od maja 1928, ko je eksplozija v Mather, Pa., zahtevala 195 življenj.

PROHIBICIJI SE MAJEJO TLA

Washington, D. C. — Tako zvana Wickershamska komisija, ki je bila postavljena od predsednika Hooverja, da proučuje prohibicijsko vprašanje in tudi izdelala potrebne predloge za poostreitev in izvajanje prohibicije, se nahaja v precejšnji zadregi z ozirom na izid sedanjih volitev. Kakor se sliši, bo svoje strogo stališče precej omilila; ne namerava predlagati nikakih strogih zakonov več za uveljavljenje prohibicije, kakor jih je prejšnjo zimo.

V zvezo z izidi volitev se spravila tudi to, da je predsednik Hoover nepričakovano poklical iz San Franciscu v Washington na konferenco vrhovnega prohibicijskega načelnika, A. Woodcocka, ki je imel že pripravljen prostor na parniku, da se odpelje na potovanje v Honolulu.

SVARILO PROTI PROHIBICIJI

V angleški zbornici predložen prohibicijski zakonski predlog. — Državnik Balfour obsoja prohibicijo, ki demoralizira Ameriko.

London, Anglija. — Tukajšnji nižji zbornici je preteklo sredo predložil njen član, E. Serymgeour, zakonski predlog, po katerem naj bi se uvedla tudi v Angliji prohibicija. Besedilo predloga je popolnoma podobno ameriškemu 18. amendmentu, le, da gre še korak dalje in zahteva, da se mora vsa pijača, ki se bo rabila v zdravniške svrhe, označiti od zunaj kot "strup". Drugače pa je besedilo vzeto skoraj popolnoma po ameriški prosluli suhaški postavi in določa tudi podobne kazni za kršilce. Domneva se, da bo ta zakonski predlog vzel svoj žalostni pogin že v nižji zbornici in sponh ne bo dočakal, da bi prišel v podrobnejšo razpravo.

Taki posamezni slučaji nagnjenja k prohibiciji, ki se pojavljajo v Angliji, pa so dali angleškemu državniku Balfourju povod, da je izpregovoril o tej zadevi. Imel je svoj govor pred komisijo za licenciranje pijač, v katerem je povedal svoje vtise, ki jih je dobil pri svojih mnogokratnih obiskih v Zedinjenih državah. Izrazil je mnenje, da je prohibicija popolnoma demoralizirala ameriško mladino. V l. 1896, ko je bil prvokrat v Zed. državah, je dejal govornik, ni noben fant hotel hoditi z dekletom, ki je pilo. Zdaj pa deklet neče iti s fantom, ki ji obenem ne more prinesiti tudi pijače.

Prohibicijo v Ameriki so po mnenju govornika povzročili stari saluni in gnusne razmere v njih. Med vojno se je odpor proti njim čimdalje večal in ljudstvo, ki se je balo, da bi njih fantje, ko se povrnejo iz bojišč, zopet ne padli v te umazane salune, se je izreklo proti njim. Danes so razmere popolnoma drugačne in prohibicija ni več na mestu, kajti ona ne stori nič drugega, kakor da še tiste zavaja k pijači, ki bi drugače ne pili.

DO-X NA SVOJEM POTOVANJU

Amsterdam, Nizozemska. — Nemški pomorski aeroplan, največji na celem svetu, je preteklo sredo napravil na tukajšnjem letališču prvo postajo na svojem nameravanem prekoatlantskem poletu. Druga in zadnja njegova postaja na evropski celine bo Lisbena na Portugalskem.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

MRS. HOOVER ZASADILA DREVO

Pri novozgrajeni B. B. Murch šoli v Washingtonu so ob dogotovitvi zasadili spominsko drevo, javor, na katerega korenine je Mrs. H. Hoover vrgla prvo lopato zemlje. Slika nam kaže ta prizor.

V SOBOTO REGISTRACIJA BREZPOSELNIH

Vsi brezposelni naj se registrirajo v soboto.

Chicago, Ill. — Od gubernerja Emmersona imenovana komisija za brezposelne pozivlja vse brezposelne mesta Chicago, da se registrirajo danes, v soboto, 8. novembra. Lokali za registracijo se nahajajo v vseh publičnih šolah v času od 9. ure zjutraj do 5. ure popoldne.

Namen, ki ga ima ta registracija je, dobiti pravo sliko o stanju brezposelnosti, da po tem lahko uravna komisija svoje delo za odpomoč. V prvi vrsti bo komisija skrbela, da ne bo noben brezposelni vržen iz stanovanja vsled neplačane najemnine in bo dala potrebno jamstvo gospodarju hiše, da se bo najemnina plačala. Dalje se bo sklenila z raznimi večjimi restavrantni pogodba, da bodo v njih dobili brezposelni proti izkaznici brezplačen obed. Končno se bo tudi za to skrbelo, da bodo dobili brezposelni potrebno zdravniško oskrbo.

Los Angeles, Cal. — Preteklo soboto je bila tukaj umorjena 22letna Mrs. M. Ells, speča poleg svojega 18 mesece starega otroka. Za policijo je bil umor zelo zagonetna zadeva, ki je ni mogla rešiti, dokler se ni morilec v sredo sam prijavil. Neki B. F. Brown je namreč izpovedal, da ga je najel ločeni mož umorjene ženske in mu obljubil \$2000, ako jo umori. Ko pa je ta čin v resnici storil, mu je izplačal samo \$2.20. Obdolženi Emory Ells je krivdo priznal.

TAJNA KONFERENCA V GENOVI

Med Italijo in Francijo se bodo v Genovi vršili tajni pogovori.

Pariz Francija. — Ameriški poslanik, H. S. Gibson, ki je prevzel vlogo posredovalca med Italijo in Francijo, je toliko uspel, da ste se obe deželi izjavili pripravljene, da sedejajo v skupaj k mirnim pogovorim, ki se bodo vršili v Genovi med sejo pripravljalne komisije za razorožitveno konferenco. Ti pogovori bodo popolnoma tajni. — Francija upa, da se bo pri pogovorih prišlo do uspehov, ako bo Gibson še naprej posredoval. Ako bo pa posegla vmes še Anglija kot posredovalka, kakor se čuje, se bo pa bržkone vse razbilo, kajti Francija Angliji nič ne zaupa, ker se je že večkrat pokazalo, da Anglija ščiti Italijo.

ŽENSKE DOBILE POROTNO PRAVICO

Chicago, Ill. — Pri porotnih sodiščih v Illinoisu dobe ženske enakopravnost z moškimi kot rezultat tozadavnega splošnega glasovanja ob zadnjih volitvah. Zbog tega vlada v illinoiški ligi ženskih volilk, organizaciji, ki se je skozi sedem mesecev borila, da pride ta predlog na glasovanje, velika veselje nad zmago. Prva teza, ki bo najbrž nekoliko zavlekla takojšnjo uvedbo te odredbe, pa obstoji v tem, kako bo mogoče dobiti imena žensk. Dočim se namreč vzamejo imena moških po večini iz mestnega direktorija, je ženskih imen v tem seznamu razmeroma zelo malo.

KRIŽEM SVETA

Oslo, Norveška. — Z odobravanjem je vzela Norveška na znanje, da je bila letošnja Noblova nagrada za najboljšo literarno delo podeljena ameriškemu pisatelju Sinclairu Lewisu.

Rim, Italija. — Ker se ni hotel niti oženiti, niti plačati predpisanega davka za samce, je bil obsojen v ječo 25 dni 60letni Qu. Chierino. Ko bo prišel iz ječe, bo po svoji starosti oproščen tega davka.

Denver, Colo. — V gladovno stavko je stopil A. English, ki se nahaja v ječi pod obdolžbo, da je umoril svojo svakinjo. Zdaj že več kakor sto ur ni ničesar zavžil in se je izjavil, da raje stori tako smrt, kakor pa bi bil obesen.

Moskva, Rusija. — Z velikanskim pompom in slavo-spevi diktatorju Stalinu je sovjetska Rusija praznovala v petek trinajsto obletnico, odkar je prišel na vlado sovjetski režim.

Genova, Švica. — Posebna pripravljalna komisija zveze narodov za splošno razorožitveno konferenco je otvorila svojo sejo v četrtek. Seja, pri kateri sodelujeta tudi Amerika in Rusija, bo trajala kakih šest tednov.

ZA LICENCO VOZNIKOV

Chicago, Ill. — V tukajšnjem posloppju Palmer house se vrši točasno konferenca pod vodstvom trgovske zbornice Z. D., na kateri so po svojih zastopnikih udeležene večinoma vse države srednjega zapada. Konferenca ima namen, najti pravce, po katerih bi se uveljavil zakon za enotne prometne predpise za avtomobilsko in aeroplansko vožnjo. — Močno pa se deluje tudi na to, da se v svrhu večje varnosti pri prometu uvede splošno licenciranje avtomobilskih voznikov.

PREJELI SMO Družinsko pratiko

ZA LETO 1931.

Leto "Družinsko Pratiko" krasi več zelo lepih pokrajinskih in osebnih slik. — Zlasti zanimivo je vremenško prerokovanje. — Polna humorja je zgodba o županu. — Zanimivi so pregovori. — Najbolj interesantne so pa uganke. — Takih še nikdar niste slišali, kakor so v letošnji Družinski Pratici. Samo te so vredne, da takoj pišete po Družinsko Pratiko, ki stane s poštnino vred

20 CENTOV.

Naroča se pri:
KNJIGARNA
AMER. SLOVENEK
1849 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

Zastopniki in razpečevalci, naj takoj prijavijo, koliko jih letos želijo.

Iz Jugoslavije.

SLEDIVI ŽELEZNE RUDE PRI RIBNICI. — SUROVOST BREZOBZIRNEGA KOLESARJA. — SMRT STARKE V VODI. — NESREČE, SMRTNA KOSA IN DRUGE NOVICE.

Ribnici se obeta boljša bodočnost

Ribnica, 21. oktobra. — Na srednjem vrhu v Mali gori Zimaričah pri Ribnici so našli sledove železne rude. Že prvi sledovi so kazali, da bi se izplačalo kopati naprej. Izkopali so precej novih jam in povsod našli nove žile železne rude, ki so po nekaterih krajih precej močne. Med železom se po nekod nahaja tudi večja množina aluminija. — Pod vrhom sv. Ane je skopanih več jam, ki so do 2 m globoke. Do plasti železa so na nekaterih krajih prišli že pri glubini enega metra. Železne plasti so prav močne in vse kaže, da bi se pridobivanje izplačalo. Na rudah bogati teren raziskuje neka francoska družba. Po Ribnici se pa širi govor, da je za kopanje Trboveljska družba, ki ima okupirano ozemlje, kreditirala štiri milijone dinarjev. Ribničani se zelo zanimajo za novo najdišče, ker upajo, da bodo s tem nedvomno pridobili nov vir dohodkov.

Kolesar povozil dečka

Pred kratkim je na Jesenicah neki delavec, ki se je vračal zvečer domov z dela, povozil komaj 4letnega dečka, Jožefa Pogačnika, strojnikovega sina, Ferdinanda Pogačnika. Brezvestni kolesar se za žrtev niti zmenil ni, ampak je odbrzel dalje.

Starica utonila v Mirni

Kočarica Jožefa Melihen iz Vrha št. 15, občina Tržišče, se je pred kratkim vračala zvečer domov iz gostilne v Dolu. Ko je šla čez Mirno po brvi, ji je najbrže na brvi spodrsnilo in je padla v Mirno. Šele čez en teden so jo našli kake 3 kilometre proč od brvi. Bila je precej obtolčena, ko so jo našli, znamenje, da jo je voda precej nosila med kamenjem.

Smrtna kosa

V Cerknici je umrl Jožef Sovko; bil je najstarejši Cerkničan, star 94 let. — V Celju je umrla Antonija Hočevar, stara 79 let. — V celjski bolnici je umrla Jera Dimec, zasebnica. — V Štepanji vasi je umrla Franciška Bričljeva, vdova in posestnica. — V ljubljanski bolnici je umrla Franciška Matos iz Velikih Lašč.

Oropana cerkev

Neznani vlomilci so vlomili v cerkev na otoku Šolti pri Splitu. Odnegli so samo vrednostne predmete, ki so jih cerkvi darovali verniki ob zaobljubah, kakor prstane, uhane itd. Cerkevne posode so pustili na miru.

Pomoč iz Pekla

Pri zadnji povodnji, ki je bila občutna — tudi v Dravinj-

ski dolini, so se v elegantnem avtomobilu peljali trije gosposdije v Rogatec. Kljub temu, da je voda bila precej globoka, so vendar vozili čez cesto. Naenkrat je pa začela voda vzdigovati avto in ga obračati proti glavnemu toku. K sreči so se ravno vračali gasilci iz Pekla, ki so jih rešili iz nevarnega položaja.

Ponesrečil se je

V Radvanju se je ponesrečil delavec Martin Merc, star 31 let. Pri delu se je tako vsekalk z motiko v nogo, da so ga morali odpeljati v bolnico.

Duhovniške vesti

Jožef Rugar, doslej v Ptuj, pride za drugega kaplana v Hoče; Ignac Groblar za mestnega vikarja v Ptuj; Martin Čepin pa iz Hoč za kaplana k Sv. Vidu na Planini.

Za mrtvega se proglasi

Josip Kandal, posestnik v Kučku, roj. 1880 v Moravcih v Prekmurju, ki je že leta 1912 odpotoval v Ameriko, a se od takrat ni zglasil, se na prošnjo njegove žene proglasi za mrtvega.

Nov zvon

Nov zvon dobi gorska podružnica škofjeloške fare pri Sv. Ožboltu. Velikana 1500 kg so spravili po strmih potih, lazih in rebrih s precejšnjim trudom k cerkvi.

Na novo posvečena cerkev

Dne 19. oktobra je bila cerkev sv. Marjete pri Slov. Bistrici na novo posvečena. Cerkev je prostorna stavba, med samimi vinogradi in je podružnica fare sv. Jerneja v Slov. Bistrici ter ni bila že od pametiveka popravljena. Sedaj so jo popolnoma prenovili in na novo posvetili.

Napad na Dravskem polju

Neznanci so napadli na cesti proti Mariboru 23letnega delavca Ivana Furka. Vrgli so ga s kolesa in tako pretepli, da je moral v bolnico.

Radi poldrugega litra vina v smrt

Gozdni čuvaj iz Bodoncev je stopil proti domu grede v neko gostilno, ker je bil hudo žejan. Privoščil si ga je kar celi liter in ko je tega izpraznil, še pol, ter vse skupaj seveda tudi pošteno plačal. Kmalu mu je pa postalo tako žal za zapiti denar, da je šel in se zato zastrupil.

Pretep

V Novem kotu pri Prezidu sta se stepla fanta Tine C. in Jakob J. Tinček je Jakobu odgriznil kos ušesa, Jakob mu je pa to vrnil s polenom po glavi.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkom in dnevoev po praznikih. Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Table with subscription rates: Za celo leto \$5.00, Za pol leta \$2.50, Za četrt leta \$1.50.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Hlapci in dekle tujine

Hitreje kakor druge narodnosti drvimo mi v svojo narodnostno smrt. Drugi narodi v Ameriki kljubujejo ameriškim vplivom primerno desetkrat bolj kakor mi Slovenci.

Doma na naši zemlji. Kakor hitro jo mahne Slovenec v Ameriko: "Zbogom slovenska gruda. Lepa naša domovina, nima kruha, nima vina."

Čast izjemam. Toda izjeme so v manjšini. Dočim pri drugih narodih še tri generacije žive pristno narodno življenje, pri nas že prva generacija ne zna več dobro slovensko.

Kopljeno grob in delajo sive lase. Kaj še. Le nase obrnite očetje in matere prst, ki kaže na sina in hčer v očitjanju? Le sebe krivite in sebi trkajte na čelo in prsa, zakaj vsemu vašemu tarnanju, vsemu vašemu zastopavljanju, vsemu vašemu razočaranju pristaja samo globok in iskren: Mea culpa, mea maxima culpa.

Vi ste bili in ste prvi hlapci tujine. Čast izjemam, ponavljam. Kdor je dovolil, da se mu je domači slovenski dom izpremenil v dom, kjer kraljuje angleški jezik in ameriška cesta, ta naj sedaj trpi.

in mnogo slučajev. Še danes blagrujem svojega očeta, ki nikdar ni pustil, da bi kdo od nas spregovoril samo eno samo nemško besedico. Živeli smo v takem tujem morju nemštva, kakor živimo mi v morju amerištvu.

Naš dom naj bo tudi v tujini slovenski dom, s slovensko domačnostjo in slovenskim značajem, ne pa dom, kjer so starši tujci otrokom in otroci tujci staršem. Mladina bi vse bolj spoštovala naš jezik in našo domovino, če bi starši kazali več ljubezni do svojega rodu, malo manj kritizirali domovino in slovensko življenje za morjem.

Ne rečem, da nam angleškega jezika treba ni, da se nam ni treba uživati v nove razmere. Saj se nas same prijemajo. In jezik bomo tudi vsaj kolikor toliko obvladali, s pridnostjo vse pridobili.

Kako dolgo bomo še hlapčevali? Ali bodo naše hiše še zanaprej dekline Amerike?

ROJAKOM V MILWAUKEE IN WEST ALLIS V POZDRAV!

Milwaukee, Wis. "Amerikanski Slovenec" je predčerašnjim vam prinesel novico o otvoritvi njegove podružnice v naši naselbini. Pravim v "naši" — kajti sem že med vami, se čutim vaš, zato pravim v "naši naselbini", ker odslej bom tudi jaz tu bival.

Prav je, da se vam tudi sam predstavim, a obenem se poslužim tem potom prilike, da vam vsem Slovincem in Slovanom prijaznih slovenskih naselbin Milwaukee — West Allis zakličem v pozdrav iz vse svoje slovenske duše in srca: Priročno pozdravljeni!

Kot novi zastopnik "Amerikanskega Slovenca" in poslovodja njegove podružnice za Milwaukee — West Allis in okolice, bom gledal, da vam bom vsikdar na razpolago, pri opravkih, ki jih boste imeli v listost, na razpolago bom vam z slovensko knjigarno, slovenskimi ploščami in vsemi drugimi predmeti, ki spadajo v to področje, ali so v zvezi z podjetjem "Amerikanskega Slovenca". Nadejam se, da bo naše spoznanje rodilo medsebojen uspeh in da bomo v vseh ozirih, ki bodo v korist našemu

slovenskemu narodu delovali prijateljsko roka v roki.

Slovenska naselbina Milwaukee — West Allis je dobila v svojo sredo, kar mnoge druge naselbine nimajo, to je slovenska knjigarna. Milwaukee in West Alliski Slovenci bodo na to gotovo ponosni in se bodo vsled tega gotovo radi obračali v vseh zadevah, v zvezi s tem nam podružnico "Amerikanskega Slovenca", ki je tukaj za dobrobit naselbine. Društva, posamezniki, trgovci in obrtniki, kadarkoli bote rabili kaj v tem oziru, obračajte se na podružnico, ker v ta namen je med vami. Jaz pa bom skrbel in gledal, da bote uljudno, prijazno in pošteno postreženi.

Kadarkoli se mudite v bližini podružničnih prostorov, obiščite me. Nič ne stori, ako nimate nič za kupiti. Pridite, da se spoznate med seboj. Podružnica je od lista, ki ga včitate. In ako imate radi list, bote imeli radi tudi njegovo podružnico. Tudi ako bi radi kakih informacij, bodisi radi tega ali onega, kar bo v moji moči jih bote od mene vedno dobili. Hočem biti v vseh ozirih res vaš rojak in brat.

Na svidenje in vsi Slovenci in Slovenke v Milwaukee — West Allis in okolici še enkrat

prisrčno pozdravljeni! John Pernich, poslovodja Podružnice "Amer. Slovenca".

ZAHVALA DOBROTNIKOM IZ INDIANAPOLIS Gary, Ind.

Že drugi mesec poteka odkar so minile počitnice, a tudi med šumečo šolo nam uhajajo spomini nazaj na pretekla dneve. Kam pa? — V glavno mesto države Indiana, v Indianapolis. Tam živi okrog 200 slovenskih družin. Ne moremo pozabiti njihov prijaznosti in narodne zavednosti. Par dni smo skoraj pozabile, da smo v Ameriki. Kamor smo prišle, povsod slovenski pozdrav.

Kako ponosni so na svoje lepo urejene vrtove in brajde, med njimi pa hišice, kot mali gradiči.

Tudi v njih parlorjih se lahko oči povzdigne, saj so samo svete ali pa dostojne slike. — Kako lepo imajo urejeno dramskično društvo pod vodstvom Mr. Frank P. Velikana, kjer se zbira mladina, da ne pozabi milega materinega jezika. Le tako naprej! — Vse to zaslužijo, da se vas z veseljem spominjamo posebno še onih dobrotnikov, ki so darovali za novi samostan Slovenskih šolskih Sester v Lemontu.

S pozdravom.

Solske sestre. NEKAJ IZ CLEVELANDA Cleveland, Ohio.

Zelo me veseli, kadar se pri meni oglasi zastopnik Amerikanskega Slovenca Mr. Jakše. On je tudi doma iz tistih zaslužjenih krajev kakor sem tudi jaz. — Prav z veseljem čitam list Amerikanski Slovenec in bi se mu ne odpovedal tudi če ne vem kaj pride. — Bil sem 18 let v Davis, W. V., kjer sem delal v lesnem skladišču, v premogokopu, trdo delal in si s trudom nekaj prihranil. Lansko leto smo prišli v Cleveland, kjer pa hudo slabo delamo. Naj tukaj mimogrede omenim, da imam s seboj tudi soprogo in 6 otrok. Najmlajšega nam je štoklja prinesla v Cleveland. Tukaj preživljamo sedaj zelo hudo krizo. — Kakor toliko drugih, sem se ujel na sladke obljube agentov in kupil hišico. Ko smo delali pogodbo so mi stavili tako zapekljive ponudbe, da sem jim res šel na limance. Kadar pride kateri rojak v Cleveland, naj se ne vpreže takoj v sladke vabe raznih agentov, ker tukaj ni narodne ljubezni, ampak samo "Buzines". Ko te enkrat oiganijo ti pa rečejo, kakor so rekli judje Judežu; kaj nam mar. Ti glej. Ne rečem, da nimamo tukaj poštene slovenske agenture a jaz sem prišel v roke mazačem in izkoriščevalcem.

Kakor vedno pred volitvami je bila tudi sedaj huda vojna med kandidati raznih strank. Jaz mislim, da bo skoro vse

eno, naj bo na površju Peter ali Pavel. Nas siromake samo preizkušajo, ker vsi bogatini pravijo, da se nam godi itak preoboro. Takega da bi dobili, kakor je bil Abraham Lincoln, ki bi se ne bal povedati resnico, pa ne verjamem, da je dandanes kateri tak na svetu. Ne kaže nam drugega, kakor potrpeti, dokler se jim bo zdelo dovolj. Potem nas bodo pa zopet priganjali k delu po tovarnah. Je že vse tako, da pač moramo plesati, kakor nam oni zaigravo.

Gledal sem, ko so zasadili prvo lopato za novo cerkev sv. Vida. Čudil sem se požrtvovalnosti Mr. Anton Grdina, ki je dal \$1,100.00 za novo cerkev ob tej priliki. Da bi le bilo še kaj takih posnemovalcev.

Delavske razmere so prav slabe. Zadnji teden sem delal v ponedeljek 6 ur, potem sem bil pa čeli teden doma. Pravi zadrževanje se mi pristaja počitek, ker sem si ga v 19. letih s trdim delom zaslužil. Toda, da bi mi dali vsaj za kruh, dokler ne vzgojim Ameriki nove moči v otrocih. — Pozdravljam vse trpine širom Amerike. Bog vas živi!

Andy Ujčić.

NOVICE IZ JUŽNEGA KANSAS Frontenac, Kans.

Da ne bodo mislili cenjeni rojaki po naselbinah da v Kansas ni nikdar nič novega, sem se namenila napisati nekaj novic, katere sem nabrala po tukajšnji bližnji okolici. Zadnje dni smo imeli v Frontenac sv. misijon, ki je trajal tri dni od 23. do 26. okt. Vodil ga je vsem znani misijonar, Rev. O. dilo Hajnšek. Po dveh letih so imeli zopet kateri so hoteli priliko, da so bolj pogosto cerkev obiskali. Ves čas sv. misijona smo imeli jako lepo vreme. Kdor ni prišel na ta misijon je zamudil jako veliko, ker ni slišal krasnih besed, katere nam je častiti misijonar govoril na srce. Zamudil pa je tudi to, da ni slišal krasnega slovenskega petja, ki nas je vse spremljalo nazaj v naša mlada leta, ko smo v starem kraju hodili na božjo pot in prepevali. Pri tej priliki naj omenim, da smo imeli leta 1901 v naši naselbini sv. misijon, katerega je imel č. g. Rev. Ciril Zupan iz Pueblo, Colo. Od takrat nismo slišali slovenskega petja, do sedaj. Sedaj, ko smo ga zopet po dolgem času slišali, smo še prav zapazili, kaj nam prav za prav manjka. Ako nam Bog da dočakati še prihodnega sv. misijona, glejmo da nas bo še več skupaj, da bomo zopet zapeli pozdrav Mariji. Vas pa častiti misijonar prosimo, da na nas ne pozabite ter nas o priliki zopet obiščete. V bolnišnici je Mrs. Ana Terlep. Želimo ji, da kmalu okreva in pride domov.

Zima se nam že tudi približuje, ki se je pa prav nič ne veselimo. Saj še lanske nismo pozabili. — To poletje smo imeli silno sušo, da nam je že skoro vode primanjkovalo in smo se mogli naučiti še z vodo varčevati. Poleg vseh drugih neprilik, torej še ta, da smo se bali za vodo. — Delavske razmere so silno slabe. Premo-garska industrija je silno žalostna. Ta kriza že tudi traja dolgo časa in smo se že nanjo skoro privadili. Se nismo radi, pa smo se morali. — Pozdravim vse rojake po širni Ameriki in želim, da bi list Amerikanski Slovenec prihajal v vsako slovensko katoliško hišo.

SMRTNA KOSA IN DRUGO IZ COLORADO SPRINGS Colorado Springs, Colo.

Turisti so nas zapustili in približala se nam je zima ter nam po hribih natrosila s snegom. — Z delom gre, kakor po celi Ameriki, prav počasi. Kakor se pa poroča iz Washingtona, bomo imeli še zlate čase, ako ni vse skupaj le politična obljuba, posebno sedaj pred volitvami. — V zimskem času imamo tudi pri nas, kakor povsod razne zabave. Včasih plešemo, včasih pa gremo na lov, na zajce, katerih je v tukajšnji okolici posebno veliko. — Tudi list Amerikanski Slovenec nam dobro pride in ga radi beremo. Priporočamo ga vsem onim, ki ga nimajo, da si ga naroče, ker je najboljši slovenski list v Ameriki.

Zalostno vest imam za poročati, da se je namreč prehladil rojak Frank Gabrovšek in se podal v bolnišnico, kjer je po enem mesecu umrl previden s sv. zakramenti za umirajoče. Pokopan je bil s peto sv. mašo zadušnico. Pokojni zapuščala žalujočo ženo, enega sina in več hčerk, dva brata in več bližnjih sorodnikov. Pokojni je bil star 51 let, tukaj in v Pueblo dobri poznan. Pred kakimi 14 leti je tukaj delal, pa pod zemljo mu ni prišlo delati. Počel je 60 milj od tu proti vzhodu in začel kmetovati in prav je naredil. Da je bil spoštovan in priljubljen med rojaki in sosedami pričali številni venci in velik mrtaški sprevod. — Naj v miru počiva in naj mu sveti večna luč. Zapuščenin ostalim pa naše iskreno sožalje.

KRASEN BO PROGRAM PRIREDITVE SLOV. DOMA V MILWAUKEE Milwaukee, Wis.

Napovedali smo že nekaj točk ki jih bo vseboval program org. Slovenskega Doma v nedeljo 16. nov. v S. S. T. dvorani.

Čimbolj se približuje ta dan, tembolj smo uverjeni, da bo program ugajal vsakomur. Kakor smo že omenili bo vseboval (Dalje na 3. strani.)

Chronista Sontiacus: "Dom ob Soči" Zgodba iz zemlje zaslužjenih bratov

(Dalje.) Na vasi pod lipo, ki je v mladem zelenju pošumevala in je v njej žgolelo, so se zbirali in bili veseli, ko da praznujejo največji praznik. "Slabše ne bo, dosti bolj pa tudi ne," je menil Tratar. "Avtonomijo bodo naši zahtevali, deželni zbor in odbor, v katerem bodo odločali naši ljudje in nam priborili stare pravice, kot smo jih imeli..."

dinka in nismo tako kratkovidni, da bi nas premamile sladke besede kot so Sandrinijeve Nino, ki mu je prepustila in prepisala vse posestvo, ko sta bila komaj poročena. Mater sta premotila oba, hčer pa Lah. "Je vedel Kovač, ki je bil prišel s kolesom, namenjen v Kobarid, in se ustavit. Tratar je pozorno poslušal. Da bi bil Sandrinij že resničen gospodar pri Budinu, mu je bilo novo. Zamislil se je in ni nič odgovoril. "No, ali ni tako možje?" je hotel Kovač potrdila. "Tako, tako za sedaj, a kdo ve, kako se še vse obrne? Da bi le Tratarjeva primera ne postala resnica! Koliko Sandrinijev imajo še, ki bodo prišli v naše kraje s trebuhom za kruhom in se tu odedelili! Zemlje jim manjka, zemlje, zato so tako navdušeni za naše kraje in ne bodo mirovali, dokler nas zlepa ali zgrda ne izpodrinejo," je nadaljeval Seljan. "Veste kaj, danes pa res ne gre, da bi mračno gledali. Pokazali smo, da se kar tako ne damo snesti. Naši novi gospodarji bodo morali imeti dobre zobe in dober želodec, če nas bodo hoteli prebaviti. Dva rodu bodo imeli dela dovolj, do takrat se

pa svet lahko še temeljito obrne! ... Stopimo, no, k Sandriniju, da bomo videli, kako je zadovoljen z izidom in če Jozelj še ponuja vino, hahaha!" se je oglasil Bregar, mlajši kmet, ter vprašal, kdo gre ž njim. "Saj res, spodobi se, da zmago zalijemo. Ni vsaka nedelja taka!" In so šli. Pod lipo so ostali starejši možje in še modrovali do mraku; ko je zazvonilo Ave Marijo, so drug za drugim odkorakali vsak v svoj konec. Pri Budinovih je bilo smeha in šal in dobre volje, kot je ni bilo še na svatovščini ne. Jozelj je bil vinjen in se je jezil, koliko vina so Sandriniju popili, a volili vendar po svoje. Zmerjal je Križiščane, da ne znajo ceniti dobrega človeka, da so nehalnežni in da niso vredni, da bi se kdo zmenil zanje. Niso mu zamerali, smejali so se mu, dokler ni omagal in zaspal v svojem kotu. Sandrinija ni bilo doma. "Ni ga vzdržalo," je povedala Nina. Odpejal se je v Kobarid, da izve, kako je šlo drugod. Ves je zmešan. "No, saj je lahko, če je pričakoval, da

bo drugače!" "Bog ve, kaj je vse obljubil svojim črnim prijateljem!" "Boljše bi bilo, če bi lepo pri miru ostal in se ne gnal tako..." "Saj sem mu prigovarjala, a si ni pustil blizu..." je tožila Nina. Sandrinija niso pričakali in sklepali so, da je moral v trgu dobiti neugodna poročila. Pozno je že bilo, ko je potrdil Kovač, da so sklepali prav. Tudi on je bil šel v Kobarid in ko se je vrnil, je prinesel v Križišče novo veselje. "Ali že veste?" je povprašal, ko je vstopil pri Budinovih v izbo. "Nič ne vemo, govor!" "Zmagali smo povsod. V Kobarid so dobili poročilo iz Gorice. Samo na Goriškem imamo okoli štirideset tisoč glasov — dvajset tisoč več ko vse druge stranke skupaj!" "Živio, živio!" so bili navdušeni. "To je zmaga, ki bo kričala v svet, da ni zemlja ob Soči italijanska! Laž o odrešeni zemlji je imela kratke noge!" "Kovač, pij za novico!" "Plebiscit, plebiscit so bile te volitve. Naj pride, kar hoče, izkazali smo s svo-

jim glasovanjem, kaj smo in kaj hočemo in da so nam prizadejali krivico, ko so odločali o nas brez nas!" so ugotavljali in bili veseli. Narodna zavest je slavila praznik kot ga ni še nikdar ob Soči. Res je vino pripomoglo k navdušenju, a veselje je hotelo najti izraza. Dolgo so bili mrki in si niso upali povedati glasno in odkrito, kaj čutijo. Vse zadržane besede so vrele na dan. Ko se je pokazalo, da ni izdajalca med njimi, da čutijo vsi eno, jih je prevzela ponosna zavest, da so na grudi očetov nepremagljivi, da bodo vzdržali, če bi prišel še tak naval krivic nadnje. Kakor voda mimo skale v Soči pojde, ki se je utrgala kdovekdaj v gori, a stoji nepremaknjena in kar pomnjivo nespremenjena. V Nini, ki je poslušala goste, se je burdilo kakor očitjanje. Vesela bi rada bila slovenske zmage, a si ni upala. (Dalje prih.) Samo cent in pol stane "Am. Slovenec" naročnike dnevno. In vendar koliko zanimivo in koristnega berila najdete v njem za ta cent in pol.

SVETILNIK

katoliškega shoda.

Urejuje Rev. Bern. Ambrožič, O. F. M.

Baragovanje naj se nadaljuje!

Ali naj spet začnem premle-
vati, kar je bilo že do dobrega
premeto? Samo na kratko!
Nevarnost je, da bo po konča-
ni letošnji stoletnici vse naše
navdušenje za Barago zaspalo
in se ne bo vzdramilo prej ko
čez novih sto let, ko se bo ob-
hajala dvestoletnica Barago-
vega prihoda v Ameriko. Ali
pa morda vseeno takrat, ko se
bo praznovala stoletnica nje-
gove smrti?

Zelo mogoče je, da se to
res zgodi in še danes ne ga-
rantiram, da se ne bo zgodilo.
Saj le predobro poznamo same
sebe in vemo, da se naše na-
vdušenje rado prav tako hitro
poteže, kakor se hitro vname.

Vendar se izplača vsaj poiz-
kusiti, da dobimo nekaj stal-
nega. Glede tega si dovolim v
slededeč nekoliko več raz-
pravljjanja.

Calumet je že svoje ukrenil.

Kar imam tu povedati, bi
bil prav za prav že davno tre-
ba objaviti. Celo naprošen sem
bil za to. Zakaj še nisem, sem
nekoliko povedal pretekli te-
den. Toda s tem ni nič zamu-
jenega. Morda bo ravno sedaj
bolj pripraven čas za pisa-
nje o tem, ker zunanje prire-
ditve so za nami in smo bolj
pripravljeni na kaj drugega
obrniti pozornost.

Kaj imam torej posebnega
povedati o Calumetu? To-le:
Vsi Calumet je že o priliki le-
tošnje svoje velike Baragove
proslave ukrenil, da se bo Ba-
ragovanje tam krepko nade-
žovalo.

Lokalni odbor za Baragovo
proslavo na Calumetu je ostal
permanenci. Ni se razšel po
okrajni proslavi kot se je raz-
šel v drugih naselbinah. Ostal
je, da snuje s pomočjo cele na-
selbine novo proslavo v pri-
hodnjem letu in potem vsako
leto!

Da bo imel nadalje lažje
delo kot ga je imel letos, je
nekaj denarja iz letošnjega
dobička obdržal v blagajni za
pripravljanje nove proslave v
prihodnjem letu.

Po inicijativi tega odbora je
celokupna calumetska nase-
lbina sklenila, da hoče odslej
vsako leto poročati na Eagle
Harbor, kjer stoji tako značil-
na Baragova cerkva, in kjer
je pokopan Baragov misijon-
ski tovariš, Ribničan Rev. An-
drišek.

To romanje naj bi se po nj-
hovi želji ne omejevalo samo
na calumetsko naselbino, tem-
več bodo vedno vabljeni tudi
zunanji gostje, kot so bili le-
tos.

Calumetski lokalni odbor si
nadal tudi nalogo, iskati po-
stane in sredstev, kako bi se da-
le ustanoviti zbirka za po-
kritje stroškov rimskega pro-
slavnega, ko se bo Baragovo živ-
ljenje raziskavalo v svrhu
proglasitve za blaženega.

Calumet nosi zastavo!

Ali ne zaslužijo vrli rojaki
na Calumetu vsega priznanja
za take velike ideje? Pripom-
niti moram, da je vse to izra-
no prav iz njih samih brez
vsakega vpliva od katerekoli
strani. Vse to je prišlo na dan
na njihovi seji, ki se je vršila
po končani proslavi, ki je bila
kako lepo obiskana in je pote-
la v prekrasnem redu.

Da, Calumet nosi zastavo!

Ze v tem, kar sem zgoraj
navedel, da so Calumetčani
razodevali na svoj program, se
nadaljuje veliko delo v bodo-
čnosti. Toda prepričan sem, da
bo iz tega zraslo še kaj druge-

ga, še večjega. Saj se polje za
delo kar samo dalje odpira, da
le enkrat začneš. Misel da mi-
sel, beseda da besedo, vsak ko-
rak, ki ga napraviš, ti kaže
novi pot.

Ljubka Baragova cerkva
na Eagle Harborju je res vred-
na, da se ob njej ustavljajo že-
lje Baragovih častivcev. Od
rok nam je res, toda veselje
do stvari nam lahko vsako
stvar dosti bliže prinese. Saj
nam je od rok sam Baraga, če
nanj — pozabljam! Če pa
mislimo nanj pogosto in se na-
vdušujemo ob njegovih velikih
delih, ob njegovem prekras-
nem življenju, nam pride tako
blizu, da se tišči prav našega
srca!

Zato sem prepričan, da se
bo Calumetu njegova lepa za-
misel popolnoma posrečila. —
Baragova cerkva na Eagle
Harbourju bo postala prava
božja pot. Bolj ko bo napre-
dovalo vprašanje Baragove
beatifikacije, bolj bo postajal
znan Eagle Harbor. In nara-
be: Bolj ko bo iz male odnotne
cerkvice rasla božjepotna cer-
kev, večja bo nada, da bo Ba-
raga rasel iz vzornega misijon-
arja v svetniško glorio v na-
ših sročih in v naših cerkvah....

Po stopnjah vrlih Calumet- čanov!

Letos ni bila edina Barago-
va proslava tam gori na Calu-
metu in blizu njega. Še dru-
god so bile lepe proslave. Ali
so pa še drugod mislili na kaj
takega kot so mislili na Calu-
metu? Ali so še kje mislili na
to, da Baragovi ideali niso do-
bri le za letos, temveč za vsako
leto?

Ne vem! Morda si drugod
mislijo: Blagor Calumetčanom,
ki imajo tako blizu Barago-
vino cerkev na Eagle Har-
borju in tako blizu Baragove
zemeljske ostanke v Mar-
quette! Pri nas pa ni nič take-
ga in zato ne moremo ničesar
narediti, kar bi pomenilo po-
snevanje Calumetčanov...

Priznam! V tem so Calu-
metčani pred nami drugimi in
jih skoraj zavidamo. Je pa še
nekaj večjega v zvezi z Bara-
gom, kar ni dostopno le Calu-
metčanom, ampak v prav ena-
ki meri nam vsem. To so namre-
č Baragovi ideali, Baragova
prejasa svetloba, ki nam
vsem razsvetljuje življenjsko
pot. Baragovi ideali niso nave-
zani samo na Calumet in oko-
lico, temveč sijajo povsod,
kjerkoli se najde dovtetno in
sprejemljivo srce.

Zato je povsod mogoče, da
se vzdrži permanenten odbor
ali skupina blagomiselnih lju-
di, ki bi širila v svojem območ-
ju Baragove ideale. Kako to
uresničiti, je stvar razmišlja-
nja in razgovorjanja. V vsa-
kem kraju, kjer so imeli letos
Baragovanje, je bilo treba ne-
kak požrtvovalnih in navduše-
nih delavcev, ki so stvar vzeli
v roke. Ko so prvič stopili sku-
paj, so šele približno vedeli,
kaj hočejo. Natančna in po-
drobna izvedba je pa bila
stvar razgovora in ugibanja.

Tako bi bilo tudi nadalje. Z
majhno iskrico se lahko začne,
polagoma pa naraste v mogo-
čen plamen. Tisti, ki ste letos
vodili Baragovanje, mislite in
tuhtajte še naprej! Če vam je
letos tako lepo uspelo, zakaj
ne bi uspevalo še dalje?

Vez skupnosti.

Na vse načine se skušamo
zblíževati, vendar smo si da-
leč in bomo tako ostali. Naj še
tako napenjamo svoje moči,
da bi si bili bližje, naj imamo
še toliko Jednot, Zvez, Družb

itd., krajevnih razdalj vse to
ne more premostiti. Pa tudi ne
zjednačiti razmer, v katerih
vsaka naselbina po svojem na-
činu živi.

Vendar vsako delo, vsak po-
izkus za medsebojno zblíževa-
nje zasluži vse priznanje. Saj
ravno ta razcepjenost po kra-
ju in po različnih razmerah
najbolj zavira našo skupnost.
Baraga z vso svojo velikostjo
je pa skupna last nas vseh. —
Njegovo ime je lahko naš
skupni delovni program.

Ni ravno nujno potrebno, da
se osnuje posebna sistematična
organizacija, ki bi zasegla vse
naše naselbine in jih skušala
prikovati na Baragov pro-
gram. Duh veje, kjer hoče —
to se lahko obrne tudi na našo
stvar. Vsak posameznik, ki se
resno zanima za našo stvar,
lahko na svojo roko zainteresira
še druge in po njih vso
svojo okolico.

Vendar bi ne bilo napačno,
če bi se našla pot, po kateri bi
se nekako združili vsi, ki ho-
čejo sodelovati pri našem delu.
Dosljej je bil naš "Svetilnik"
in časopisje sploh, rekel bi, e-
dina naša skupna vez. Dobro
je to, in če samo pri tem osta-
ne, ne bo brez pomena. Samo
še malo več živahnosti je treba
v dopisovanju. Vse to gotovo
polagoma še pride. V tem smi-
slu bo gotovo mnogo storil tu-
di letošnji Koledar Ave Maria,
ki se pravkar razpošilja in ima
mного gradiva posvečenega
Baragovemu spominu. Neka-
tere stvari v Koledarju pome-
nijo toliko kot popolnoma no-
va odkritja iz Baragovega živ-
ljenja.

"Baragova Zveza"?

V teh zadnjih mesecih se je
v privatnih pogovorih sprožila
misel, da bi se za nadaljnje
delo v smislu letošnjih Bara-
govih proslav osnovala "Bara-
gova Zveza". Kot prav kon-
kretni cilj te B. Z. bi bilo delo
za Baragovo beatifikacijo, po-
leg tega pa vse naloge katoli-
ške akcije.

Še dalje je šla ta misel. —
"Baragova Zveza" naj bi sto-
pila na mesto dosedanje "Pro-
svetne Zveze", ki se je usta-
novila na katoliškem shodu v
Lemontu. Ta "Prosvetna Zve-
za" se doslej še ni kaj prida
uveljavila v naši katoliški jav-
nosti. Delovala je bolj potih-
em, vendar se mora priznati,
da je vse letošnje Baragova-
nje njeno delo in njena zasluga.
Torej le ni bila zgolj na
papirju in ima pokazati lepe
uspehe.

Ravno zato, ker je bila Bara-
gova stoletnica poglavitni
delokrog "Prosvetne Zveze",
pravijo, bi bilo na mestu, da
se prekrsti in preosnuje z ozi-
rom na vedno bolj dozorevajo-
če razmere. Tudi pravijo, da
bi že naslov sam več povedal
in bil bolj privlačen.

To je doslej šele privatno
mnenje in v javnosti o tem še
nihče ni izpregovoril. Meni
se zdi, da misel na sebi ni prav
nič napačna. Kako naj bi se
izvedla in udeležila, to je
spet stvar razgovora in tudi
javnih razprav. Prosim, da bi
vsi, ki se za stvar zanimate,
povedali svoje misli ali v pri-
vatnih pismih ali pa v člankih
za javnost. "Svetilnik" bo se-
veda o tem sproti poročal.

Urednik "Svetilnika".

Miglaj. — Gost: Natakara,
prinesite mi zrezek, toda pa-
zite, da bo pokrival ves krož-
nik. Sem namreč strašno ner-
vozen in vsaka malenkost me
razburi.

Previdnost. — Miheca boli
trebuh. Pokličitejo zdravnika,
ki mu pravi, naj pokaže ježik.
— Ne pokažem ga! — za-
kliče Miheca.

— Zakaj pa ne?
— Včeraj sem ga pokazal
učitelju, pa me je pošteno na-
šeskal.

IZ SLOV. NASELBN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

mного popolnoma novih in iz-
vanrednih stvari.

Popoldanski program bodo
izpopolnili, deloma par dobrih
govornikov, deloma naša nova
mladinska godba, ki se bo
tega dne v prvič pokazala na
odru. To je godba, za katero
organiziranje se je s tako vno-
mo in naušusenostjo zavzel
naš znani godbenik, John Pau-
lič. Nepričakovano je bil uspe-
šen pri tem. Priglasilo se mu
je do sedaj že preko 60 oseb.
Seveda je polovico med temi
takih, ki so se že prej vadili
posamezno na različne instru-
mente. Mr. Paulič je bil na-
ravnost presenečen nad zmžo-
nostjo in nadarjenostjo neka-
terih, zato je tudi ponosno na-
znanil, da se upajo že javno
pokazati 16. novembra. Kaj se
lahko človek v par mesecev
naučiti če ima posluš in veselje.
Pričakovati je da bo publika
podpirala z naušusenostjo ta
korak mladine.

Povabljeni govorniki, ki so se
odzvali vabilu org. Slov. Doma-
a, bodo tudi prvič nagovorili
Slovence na njih prireditvi.

Morda smo slišali ali čitali o
katerem teh govornikov, dobre
ali pa tudi slabe stvari. Vsi
ljudje smo podvrženi temu. O
ljudih se vedno govori in piše
od dveh strani. Posebno pa še
o takih, ki se udeležujejo v
javnih delih. Ni pa nič boljše-
ga kot to, da se pobližje spo-
znamo. Da vidimo in slišimo, z
lastnimi očmi, lastnimi ušesi,
ljudi, o katerih mnogokrat sli-
šimo ali čitamo.

Prihka bo dana tukajšnjim
Slovencem v nedeljo 16. nov.
popoldne, da vidijo in slišijo,
nam močno naklonjenega Ju-
goslovanskega konzula iz
Chicago Dr. Djuro Kolombato-
viča. Potem, mnogoletnega
kongresmana iz Wisconsin-a,
Hon. John C. Schaffer-ja, in
potem, aldermana iz 17. war-
de, Paul Gauer-ja in še par
drugih, kateri so Slovencem
bolj znani.

Zvečer, kakor smo že omeni-
li, bo nekaj novih humoristič-
nih točk. Zamolčali pa smo ne-
kdo izrednost prve vrste za na-
še priredbe.

Kdo ne sliši rad ali čita, do-
godke in novice iz naše lepe a
tužne domovine?

Kako mnogi hrepene, da še
enkrat vidijo domačo grudo,
znane kraje, ljubeče osebe in
obraz, a mnogim tega ni in ne
bo nikoli mogoče. Oživljamo
si nam ljubi domači spomin z
pesmijo, čitanjem in drugim.

V nedeljo 16. novembra
zvečer pa bo dana priložnost
vsem, ki bodo posetili omenje-
no priredbo, da se v domu pre-
selijo za 1 uro v naše domače
in znane kraje. V prijazna me-
steca, vasi, na gričke in ravni-
nine, da vidijo naše ljudi, njih
hojo, gibanje in navade.

Kako bo to mogoče??? Na
talen način! Org. Slovenskega
Doma je aranžirala za ome-

Izšel je AVE MARIA KOLEDAR ZA LETO 1930.

Cena 50c.

Koledar je po vsebini vrlo
zanimiv, posvečen Baragovi
stoletnici, radi česar bi ga
morala naročiti vsaka slo-
venska družina v Ameriki
Priporočljivo je, da ga naro-
čite tudi svojim domačim v
stari kraj. Koledarja bodo
veseli, vam pa za istega hval-
ježni.

Naroča se pri:
AVE MARIA
Box 443, Lemont, Ill.

IZ SLOV. NASELBN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

njeni dan, premikajoče slike,
(moving pictures), ki so bile
posnete v naši domovini, tro-
imenskega naroda Jugoslaviji.

Vedite pa, da to ne bo ka-
kšna mala igračka, ampak, re-
gular honest to goodness mov-
ing picture, kakoršnji se kaže-
jo po velikih gledališčih, za-
nas pa bolj zanimivih in po-
membnih, ker so iz naših do-
mačih krajev.

Pripravljalni odbor.

POPRAVEK K PROSLAVI DR. SV. JOZEFA V WAU- KEGANU

V poročilu o proslavi tride-
setletnice dr. sv. Jožefa, štev.
53, KSKJ. v Waukeganu, Ill.
je pomotoma izostalo tudi ime
govornika veleč. g. slov. žup-
nika Luka Gladeka, iz Mil-
waukee, Wis., ki se je prosla-
ve udeležil vred z Mr. Frank
Velkvorhom in sta zastopala
na proslavi društvo sv. Janeza,
štev. 65, KSKJ. Veleč. g. Gla-
dek je na proslavi govoril in
čestital jubilatnemu društvu
v imenu svojega društva in v
imenu Milwaučanov, ter želel,
da bi se gojili med obema na-
selbinoma tem tesnejši stiki.
Naj se ta popravek blagohot-
no vzame na znanje.

TO IN ONO.

RAZLUŠČEN KLINOPIS MITANOV

Češki profesor dr. Hrozny,
ki se mu je pred leti posrečilo
razrešiti hetitsko pisavo, se je
letos lotil klinopisa prastarega
naroda Mitanov. To je bil in-
do-evropski narod v prednji A-
ziji na zapadu Kapadocije in
na jugu Armenije. Višek je
mitanska država dosegla v le-
tu 1550. pred našim štetjem,
ko je kralj Artatama združil
vse mitansko ozemlje pod svo-
jim žezlom. Njegovi nasledni-
ki so se čisto bojevali z egip-
čanskimi faraoni 18. dinastije.
Okoli 1. 1000 pred našim štet-
jem pa je država propadla in
z njo je izginil tudi narod. Od
nekdanje slave so ostale samo
tri kamenite plošče z napisi,
katerih vsebino je razrešil

Telefon pisarne: Central 0888

Tel. stanovanja: Pullman 4374

Frank R. Drašler

SLOVENSKI ODVETNIK

OPRAVLJA VSA ODVETNIŠKA DELA.

134 N. La Salle Street, Soba 724. Sedmo nadstropje

CHICAGO, ILLINOIS.

VSAKDO

SE LAHKO OBRNE VSAK ČAS NA NAS
V SLEDEČIH ZADEVAH:

1. Ako rabite kakoršnihkoli tiskovin.
2. Kadar si želite nabaviti kako slovensko knjigo.
3. Kadar rabite kake notarske ali druge legalne listine.
4. Ako rabite pomoči pri nabavi potnega lista za v stari kraj.
5. Potom nas si lahko preskrbite vozni listek (šif-karto) za katerokoli linijo za v stari kraj.
6. V našem uradu lahko vsak čas plačate račune za plin, elektriko in vodo.
7. Imamo zastopstvo od American Express Co. in izdajamo njene Money ordre in čeke.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

ZAKLADI V DONAVI

Ogrski zgodovinarji se bavi-
jo v najnovjšem času z načr-
tom, da bi dvignili iz Donave
dve ladji, natovorjeni z veliki-
mi zakladi, ki so jih potopili
pred 400 leti v Donavi. Ko je
namreč po nesrečni bitki pri
Mohacu kralj Ludvik II. nena-
doma umrl, je pobegnila nje-
gova soproga, sestra avstrijs-
skega cesarja Ferdinanda I.,
pred Turki in je ukazala vse
premoženje kraljevske rodbi-
ne natovoriti na 72 ladij in od-
peljati v Bratislavo (Press-
burg). Od 72 ladij pa 2 nista
dospeli v Bratislavo, ker jih je
dal potopiti veliki nasprotnik
Habsburžanov na Grškem knez
Zapolja. Zanimivo je, da so ce-
lo v mirovni pogodbi (za
Madjarsko podpisanih v Tri-
anonu) zavezniki priznali O-
grom pravico do teh zakladov.
Ne vedo pa še, kakšno vred-
nost imajo potopljeni zakladi,
ali le zgodovinsko ali pa tudi
denarno.

SMRTI SE BOJI

Redki so ljudje, ki doživ-
ljajo 100 let življenja, še red-
kejši, ki žive kaj prida čez eno
stoletje. V Krivi Palanki pa ži-
vi možak, Dode Milenkovič,
ali kot ga vsi kličejo, "Čika
Dode", ki je star že svojih 110
let. Kljub tej častitljivi staro-
sti še prav dobro vidi in sliši.
V vsem življenju je bil samo
enkrat bolan in sicer tri dni.

"Varuje me Gospod", pravi
čika Dode. "Nikdar se nisem
niti s prstom dotaknil tujega
življenja in imetja, zato me
varuje Gospod!"

Kaditi je začel 110-letni sta-
rec šele ob svoji stoletnici. Al-
kohola niti danes ne pije in
pravi, da je ravno zato doživel
toliko let. Od svojega sedem-
desetega leta ne pušči več, da
bi ga kdo drugi bril, vedno se
brige, odnosno striže brado
sam. Pravi, da zato, ker je ne-

koč videl brivca, kako je ne-
kemu starcu grozil, ko ga je
bril. Čika se namreč kljub vi-
soki starosti zelo boji smrti.
Mož je tudi zelo praznovaren
in ne mara o smrti ničesar sli-
šati. Že samo to mu zadostuje,
ako ga kdo vpraša, če bi še rad
živel; ko sliši tako vprašanje,
je že konec, nobene besede ni
več spraviti iz njega. S skrbjo
pripoveduje, da mu je neka
ženska prorokovala smrt v le-
tu 1931.

Na vprašanje, kaj bi še že-
lel videti v življenju, je čika
Dode odvrnil, da bi pač zelo
rad enkrat videl kralja, ko je
že tolikokrat slišal, kako zelo
je dober.

Boulogne, Francija.

Bankrot ene najbolj močnih
bank, namreč takozvane Ada-
move banke, ki je imela pod-
ružnice skoraj v vsakem me-
stu, smatrajo, da bo težko za-
del zlasti farmerje, ribiče in
male trgovce in boje se, da bo
to privedlo do brezposelnosti.

MILWAUČANI IN WEST ALLIČANJE

Kdo ve, na katerem lesu
se največ podplatov raztr-
ga? — Odgovor na to vpra-
šanje najdete v

DRUŽINSKI PRATIKI

ZA LETO 1931,

ki je sedaj naprodaj v

Knjigarni
"PODRUŽNICE AMER.
SLOVENEČ"

723 West National Ave.,
MILWAUKEE, WISC.

Takoj pridite po njo.
STANE 20c.

BOŽIČ v stari domovini

Posebno odplutje parnikov
iz New Yorka

DEUTSCHLAND
11. DECEMBRA

ST. LOUIS
12. DECEMBRA

Tam vas čaka velik sprejem.
Dospeli boste pravočasno za
božične praznike. Hitro potov-
vanje iz Hamburga do dolo-
čenega mesta v notranjosti.
Posebni zastopniki naše pro-
ge bodo spremljali vsak izlet.
Preskrbite si pravočasno pro-
store.

Za nadaljne podrobnosti se
obrnite na katerikoli lo-
kalnega agenta ali na

Hamburg-American
Line
177 N. Michigan Ave, Chicago

POZOR!

Velika Blasnikova
Pratika

za leto 1931

JE TUKAJ!

Cena 20 centov
S POŠTNINO

Pišite takoj po njo dokler
v zalogi.

Pratika je letos prav izvrstno ure-
jena in bo vsakemu ugajala.

Zastopniki in razpečevalci Pratik
naj prijavijo, koliko jih želijo.

Naročila sprejema
Knjigarna Amer. Slovenec

1849 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

SIR H. RIDER-HAGGARD:

Hči cesarja Montezume

ZGODOVINSKA POVEST
Iz angleščine prevlel Jos. Poljanec

Glede tega, to je mojega žrtvovanja, sem bil izpočetka ves obupan. Kratko premišljevanje pa me je učilo, da sem že bil v mnogih nevarnostih, in prišel iz njih brez škode, in je bilo kaj verjetno, da se rešim tudi te. Smrt je bila sicer še v veliki daljavi; za sedaj sem bil bog. Zavoljo tega sem sklenil, najsi živim ali umrjem, da bom živel kot bog, dokler bom še živel, in užival vse radosti, ki se mi nudijo; in kakor sem sklenil, tako sem tudi ravnal. Noben človek ni imel tako velikih ali tako čudnih ugodnih prilik, in noben človek jih ni mogel boljše uporabiti. Da bi me ne mučile žalostne misli na izgubljeni ljubezen in daljni dom, ki so me obhajale z vso silo, bi bil malone srečen zavoljo oblasti in moči, ki sem jo imel, in zavoljo čudne okolice in razmer. Toda vrniti se moram k svoji zgodbi.

Tiste dni, ki so sledili smrti Papančine, je bila vsa palača in vse mesto pokonci. Ljudstvo je bilo preplašeno vsled govoric, katerih je bilo ozračje polno. Vsako noč je na vzhodu žarelo ognjeno usodepolno znamenje, vsak dan so dohajala sporočila o novih čudeših ali znamenjih na nebu in z njimi razburiljive zgodbe o Špancih in njihovih činih, o katerih je večina ljudstva menila, da so beli bogovi, otroci Kvecalkotla, ki so se vrnili, da vzamejo deželo, katero so vladali njihovi pračetjje.

Med vsemi pa, ko so bili v skrbeh in strahu, ni bil nikdo v tako slabem položaju kot cesar Montezuma, ki vse te tedne ni skoraj nič jedel niti spal, tako silen strah ga je prevzel. V tej sili je poslal sele do svojega starca tekmeča, modrega in strogega Neza, kralja zavezniške države Tezkuko, in ga prosil, naj ga pride obiskat.

Kralj Neza, starih silnih, svetlih oči, je res prišel in jaz sem bil priča razgovoru, ki je sledil obisku; v svoji lastnosti kot bog sem se lahko svobodno gibal po palači in sem bil lahko navzoč pri zborovanjih cesarja in njegovih velikašev. Ko sta se oba vladarja okrepčala, se je Montezuma obrnil do Neze glede znamenaj na nebu in prihoda Tjulov ter ga prosil, da mu pomaga s svojo modrostjo. Neza si je pogladil dolgo sivo brado in odgovoril — dasi utegne biti Montezumovo srce težko — da bo postalo še težje, preden bo konec.

"Poglej," je rekel, "jaz sem tako prepričan, da so dnevi našega cesarstva štet, da igram s kockami s teboj za svoja kraljestva, po katerih ste ti in tvoji očetje toliko hrepneli."

"Za kakšno stavo?" je vprašal Montezuma.

"Takole igraju," je odgovoril Neza. "Ti stavi tri peteline; ako dobim jaz, bom zahteval samo njihove ostroke. Proti ostromam treh petelinov pa stavi jaz celo širno kraljestvo Tezkuko."

"Majhna stava," je odvrnil Montezuma; "petelinov je mnogo, kraljestev malo."

"Vseeno pojde," je odgovoril kralj; "vedi, da igrava zoper usodo. Kakršna bo igra, tak bo izid. Ako ti dobiš moja kraljestva, je vse v redu; ako jaz dobim peteline, potem pa hajdi slava Anahuaka! Zakaj njeno ljudstvo bo prenehalo biti ljudstvo in tuji bodo zavladali deželo."

"Igrajva, da vidiva," je rekel Montezuma

in odšla sta na prostor, ki mu pravijo Tlačko, kjer so se navadno vršile igre. Tukaj sta pričela igrati s kockami; izpočetka je šlo za Montezumo tako dobro, da je na ves glas zavpil, da je že gospodar kraljestva Tezkuko.

"Bodi tako!" je odgovoril stari Neza. Ali izza tistega trenutka se je igra obrnila. Najsi se je Montezuma še tako trudil, ni se mu posrečilo, da bi dobil še eno točko; igra je bila kmalu pri kraju in Neza je dobil peteline. Godba je zaigrala in dvorniki so se prikazali, da bi se poklonili kralju in mu čestitali k uspehu. Neza pa je vstal, globoko vzdihnil in rekel:

"Rajši bi bil izgubil svoje dežele kakor do bil te kure; kajti, ako bi bil izgubil svoje dežele, bi bile vseeno prišle v roke človeka mojega rodu. Sedaj pa morajo moje in njegove zemlje priti v roke tujcev, ki bodo vrgli naše bogove z oltarjev in deli naša imena v nič."

Ko je izgovoril te besede, je vstal, se poslovil pri cesarju in odšel v svojo deželo, kjer se je prigradilo, da je prav kmalu umrl, ne da bi doživel čas, ko so se njegove bojzani uresničile.

Drugi dan po njegovem odhodu so dospela nova sporočila o činih Špancev, ki so se bolj vznemirila Montezumo. V svojem strahu je poslal po zvezdogleda, ki je slovel po deželi vsled resničnosti svojih prerokovanj. Zvezdogled je prišel in cesar ga je zasebno sprejel. Ni mi znano, kaj mu je bil mož razodel, vsekakor pa ni bilo nič prijetnega; še tisto noč je namreč dal cesar svojim ljudem povelje, da porušijo hišo tistega vedeža, ki je poginil zasut pod njenimi razvalinami.

Dva dni po zvezdogledovi smrti je prišlo Montezumi na misel, da sem tudi jaz Tjule in da bi mu lahko dal kako pojasnilo. Ob solnčnem zatonu je poslal pome in mi velel, naj se grem izprehajati z njim po vrtovih. Šel sem, za menoj pa moj godec in strežaji, ki me niso nikdar pustili na miru; on pa jim je zapovedal, da se morajo umakniti, ker je želel na samem z menoj govoriti. Nato je odšel pod mogočna cedrova drevesa in jaz z njim, samo en korak zadaj.

"Tjule," je naposled izpregovoril, "povej mi kaj o svojih rojakih in zakaj so prišli na te obale. Pazi pa, da boš govoril resnico."

"Saj niso moji rojaki, Montezuma," sem odgovoril, "pač pa je bila moja mati njihovega rodu."

"Mar ti nisem rekel, da govoriš resnico, Tjule? Ako je bila tvoja mati iz njihovega rodu, moraš biti tudi ti. Mar nisi meso in kri svoje matere?"

"Kakor je cesarju drago," sem odgovoril in se priklonil. Nato sem pričel pripovedovati o Špancih, o njihovi deželi, njihovi veličini, njihovi okrutnosti in njihovi pohlepnosti po zlatu; pozorno me je poslušal, dasi mislim, da je verjel le malo tega, kar sem mu povedal; njegov strah ga je delal silno nezaupnega. Ko sem končal, je rekel:

"Zakaj pa prihajajo sem v Anahuak?"
"Bojim se, cesar, da prihajajo, da se polaste dežele ali vsaj, da jo oropajo bogastva in uničijo njeno vero."

(Dalje prih.)

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovencu; čitajte ga!

TUDI OTROŠKI MOŽGANI SO VISOKO RAZVITI

Berlin, Nemčija. — Evropski psihološki znanstveniki so prišli pri svojih poizkusih z otroškimi zmožnostmi do zanimive ugotovitve. Pronašli so da ima enajst mesecev star otrok več možganov in jih zna tudi bolje uporabljati, kakor pa najbolj razvita in najbolj razumna opica. Ta ugotovitev je rezultat poizkusov, ki so jih

napravili pri več tisoč otrocih v srednji Evropi.

V vsakem slučaju, če želite prodati, ali kupiti, oglašajte v "Amerikanskem Slovencu"!

Rojakom se priporoča

FRANK ERMENC

Funeral Director and Embalmer

EDINI SLOVENSKI POGREBNIK

V MILWAUKEE, WIS.

401 Grove Street.
Phone Hanover 876

KVALITETA — TOČNOST POŠTENJE

A. F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — založnik fotografiranih potrebščin.
2158 West 22nd Street
vokal Leavitt cest
CHICAGO, ILL.

NAJBOLJ MODERNI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V MILWAUKEE

JOHN R. JELENC

827 So. 2nd St. (poprej 347 Reed St.)

(V ZVEZI Z W. J. GRONWALDU)

Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne. Organ Service.

Pokličite telefon:

Hanover 4497
V uradu

Kilbourn 1644
Na domu

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

LOUIS J. ŽEFRAN

1941 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: Roosevelt 3408
Na razpolago noč in dan!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

Slabi časi

se lahko pretrpijo, ako se ima hranilno vlogo v zanesljivi banki.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

POSTAVNE LISTINE

za tu in stari kraj vam napravi

Anton F. Kozleuchar

— JAVNI NOTAR —

TISKARNA

vstopnice, plakate, pravila, listine, pisemske papirje, kuverte in drugo, vam najceneje napravi

ANTON F. KOZLEUCHAR

419 — 51st Avenue, West Allis, Wis.

so znanstveno izdelane iz najboljših in najčistejših zdravil, ki se morejo dobiti.

- F. F. F. Rubiseptine, izvrstna tekočina za izpiranje ust in za grgranje 35c
- F. F. F. Grip-Acold-Capsules, uničuje prehlad 50c
- F. F. F. Corn Remedy, hitra odpomoč za kurja očesa 25c
- F. F. F. Prašek za glavobol, prežene bolečine 25c
- F. F. F. Balzam za pljuča za trdovraten kašelj 35c
- F. F. F. Liniment ni masno — učinkuje skozi kožo — hladilno — da zdravo barvo 35c
- F. F. F. Laxatea iz čistih rastlin 25c
- F. F. F. Laxatabs kot obkladek za jetra 25c

FINGL'S DRUG STORE

— EDINI IZDELOVALCI —

S. V. ogel 21. in Wood ceste, Chicago, Illinois.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Na rezu noža.
(Konec.)

Ampak, "Vodilni znanstveniki in filozofi" ... mogoče, da so res znanstveniki, n. pr. kemiki, anatomji, matematiki, astronomi, elektriki, fiziki, psihologi, naturalistični filozofi, teoretiki v filozofiji ... ampak, ali so ti glasovalci in "volilci" tudi metafizični filozofi, znanstveni bogoslovci? V metafiziki in bogoslovju se poskuša tudi Henry Ford, Alva Edison, Albert Einstein. Ali kako? Bogoslovec, ki nekaj razume o religiozni metafiziki, bi se najraje razjokal, tako klaverno izgleda "bogoslovje" teh "bogoslovcev", ki se postavljajo v tej stroki, pa jim manjkajo najbolj primitivni pojmi.

Vzemimo n. pr. Alberta Einsteina. Njegovo teorijo o — prostoru naj kdo razume, ako jo razume. Postavil se je pa Einstein tudi kot — bogoslovec v listu "The Forum" v oktoberski številki in je tam razložil svojo "vero", oziroma nevero. Zanika prsto voljo v človeku, vrlo nadležno robo za vsakega. Dobesedno meni: "Ne morem verovati, da zamoremo imeti kako svobodno voljo v filozofičnem pomenu, kajti ravnamo ne samole pod zunanjim pritiskom, temveč tudi po notranji potrebi (by inner necessity)."

Naj mu kak pohotnež oskrni nedolžno hčerko, da postane razvalina za vse življenje, in lahko bomo videli, kako bo ta Einstein klical po kazni in pravici in zločinstvu, in se nikakor ne bo zadovoljil, da je ta zlobni pohotnež ravnal le "under external compulsion but also by inner necessity". Teorijo je treba prestaviti samo le v prakso, pa se takoj zgrudi, ampak brez praktičnih posledic pa se v listu lepo poda in je tako prijetna za pomirjenje notranjega krika po odgovornosti človeških dejanj.

O Bogu piše Albert Einstein tam: "Ne morem si predstavljati (imagine) Boga, kateri plačuje in kaznuje predmete svojega ustvarjenja, whose purposes are moulded after our own."

Lahko trdimo, da je tudi ta "teorija" obskurna, nejasna in neumljiva, kakor teorija o prostoru. V bistvu in iz bogoslovskega znanstvenega stališča in vidika pa je več ko obskurna, namreč brez vsakega kriterija znanstvene vrednosti po metafizičnem pojmovanju.

V verski metafiziki nikakor ne gre za kako mišljenje, domnevanje, zdenje (imagine). Tu se nastavi in je treba nastaviti nož najbistrejšega razuma. Apostol govori jasno o "rationabile obsequium", to raj golem razumu.

Ker je Bog duh, je sploh vsaktero "imagine" nemogoče, ako je ta "image" odtrgana od razuma, in ne tvori najbolj

SV. MARTINA

BODO OBHAJALI TUDI V MILWAUKEE!

Sv. Martin bo 11. novembra, tako kaže Vel. Blasnikova Pratika za leto 1931.

V Blasnikovi Pratici je letos še več drugih zanimivosti. Kupite si jo.

STANE 20c.

Milwaučani jo dobe v PODRUŽNICI

Amer. Slovencu

723 W. National Ave., Milwaukee, Wis.

striktne intelektualne, podobne. Einstein s tem jasno kaže, da metafizičnega bogoslovja in verske filozofije ne razume. Ako si on ne more predstaviti takega Boga, ki kaznuje in plačuje, potem si izstavlja vrlo slabo spričevalo za svoj razum.

Tudi morebitna 99.99 odstotna večina pri takih "volilcih" ne izda prav nič, in bi ne odstranila "starega" Boga, ker je to početje črvičkov na potu.

Neki list ocenjuje take "bogoslovce" sarkastično tako-le:

"We prefer to leave the discussion of Einstein's scientific importance to the real scientists, who, we have found, are not nearly so ready to deify him as the daily papers and the liberal magazines—the type of magazines that raise incense towards anybody and anything that attacks morality and orthodoxy. His theories are under discussion and are not clear enough yet to have won many of the learned. Religiously, however, Einstein is a mere charlatan, a man no more important than Thomas Edison or Henry Ford when it comes to discussing the why and wherefore of our being here. The arguments these men advance are so childish as to be tragic. A tobacco-spitting rural constable discussing theology in an old-fashioned backwoods store showed as much serious study of the question as they do."

Zares otročje, a žal tudi tragično početje.

To je pa — slama.

Med Amer. Slovencem in Prosveto je prišlo do prepakovanja radi taktičnega postopanja pri zadnjem protestnem shodu v Chicagi. To je le takšno. Pri takem prerokovanju postanejo tudi možje otročji. Ko smo bili še v hlačah, katera so bila za hitro akcijo zadaj ustrojena, smo v preprih depnentu skušali potlačiti z dejstvom, da "pri vas ste samole kajžlarji, pri vas ste le goštači, pri vas sirkov kruh pečete, pri vas še čomp (krompirja) nimate" itd. Gola otročarija, ko kdo misli, da je kajker morda drugi nič ni.

Prosveta se postavi kot kak tak "zadihlačar", ko zabrusi Amer. Slovencu v obraz: "Domisljavci pri Amer. Slovencu naj rajši pogledajo po svojih pristaših v katoliškem taboru, ki obrača hrbet njihovi franciškanski kompaniji. — Zadnja konvencija katoliške jednote je dala brco tej kompaniji, ko je odklonila Čvrčka. Grdino in Černeta iz odbora. To je bil hud udarec za franciškansko kompanijo in njeno čikaško glasilo."

Pri KSKJ. je lahko tako ali tako, ampak zelo otročji in navni so pri Prosveti, ako kujejo kapital zoper Amer. Slovencu iz tega, da na kaki konvenciji ta ali ta ni bil izvoljen. "Pri vas še — čomp nimate!"

SOVJETI ZOPER SV. PISMO

Sovjetska vlada je izdala ukaz, da se morajo oddati vsi molitveniki in biblije. Uradni bodo poslali vse nabožne knjige v stope, novi papir pa je določen za sovjetske liste, osobito za glasilo brezbožnikov. Kdor ne bi oddal nabožnih knjig, se bo moral zagovarjati pred sodiščem zavoljo protirevolucionarne delavnosti. Ukaz velja za pobožne knjige vseh ver. Tudi koran in talmud nista izveta.

— o —

SIRITE AMER. SLOVENCA!

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točne postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pisete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.